

Prečišćeni tekst Pravila o glasanju putem pisma obuhvata sljedeće propise:

1. Pravila o glasanju putem pisma ("Službeni list Crne Gore", br. 009/16 od 11.02.2016),
2. Pravila o dopunama Pravila o glasanju putem pisma ("Službeni list Crne Gore", br. 076/17 od 17.11.2017),
3. Odluka Ustavnog suda Crne Gore U-II br. 46/20, od 24. avgusta 2020. godine ("Službeni list Crne Gore", br. 088/20 od 25.08.2020),
4. Pravila o izmjeni i dopuni Pravila o glasanju putem pisma ("Službeni list Crne Gore", br. 063/22 od 15.06.2022), u kojima je naznačen njihov dan stupanja na snagu.

PRAVILA O GLASANJU PUTEM PISMA

**("Službeni list Crne Gore", br. 009/16 od 11.02.2016, 076/17 od 17.11.2017, 088/20 od 25.08.2020,
063/22 od 15.06.2022)**

1. Birač može glasati i van biračkog mjesta na kojem je upisan u izvod iz biračkog spiska, putem pisma, zbog:
 - starosti,
 - invalidnosti,
 - bolničkog liječenja, odnosno kućnog liječenja, uslijed teže bolesti i
 - boravka u ustanovi za smještaj odraslih-invalidnih i starih lica.
2. Birač iz tačke 1. ovih pravila, koji želi da glasa putem pisma, podnosi biračkom odboru zahtjev za glasanje putem pisma na obrascu PP, koji čini sastavni dio ovih pravila.

Birač koji želi da glasa putem pisma, dužan je da lično potpiše obrazac iz stava 1 ove tačke.

Zahtjev za glasanje putem pisma, dostavlja se biračkom odboru na biračkom mjestu, na kojem je birač upisan u izvod iz biračkog spiska, od otvaranja biračkog mjesta do najkasnije 13 časova na dan glasanja.

Zahtjev za glasanje putem pisma biračkom odboru na biračkom mjestu može dostaviti samo lice koje svojim potpisom ovlasti podnositelj zahtjeva za glasanje putem pisma. Jedno lice ne može dostaviti biračkom odboru više od jednog zahtjeva za glasanje putem pisma, osim u slučaju da to čini za dva ili više birača koji glasaju putem pisma a žive u istom porodičnom domaćinstvu.

Ovlašćenje za dostavljanje biračkom odboru zahtjeva za glasanje putem pisma sastavni je dio propisanog obrasca PP.

Opštinske izborne komisije i birački odbori dužni su licima iz tačke 1 ovih pravila, prije izbora, odnosno na dan izbora, učiniti dostupnim obrazac PP.

3. Po priјemu zahtjeva za glasanje putem pisma, birački odbor provjerava identitet lica - donosioca zahtjeva, utvrđuje da li je lice koje želi da glasa putem pisma upisano u štampani izvod iz biračkog spiska.

Birački odbor odlučuje o ispunjenosti uslova za glasanje putem pisma.

Ako birački odbor ne omogući nekom licu da glasa putem pisma, razloge za to dužan je unijeti u zapisnik o radu biračkog odbora (aneks 3 obrasca PG-21).

Kada birački odbor odluči da su ispunjeni uslovi da birač koji je podnio zahtjev, glasa putem pisma, predsjednik biračkog odbora biometrijsku ličnu kartu ili pasoš podnosioca zahtjeva provlači kroz čitač elektronskog uređaja za identifikaciju birača, nakon čega odštampanu potvrdu-odrezak stavlja u poseban koverat. Predsjednik biračkog odbora predaće ličnu kartu ili pasoš donosiocu zahtjeva za glasanje putem pisma, koji je dužan da taj identifikacioni dokumenat, vratи bez odlaganja biraču-podnosiocu zahtjeva za glasanje putem pisma.

Za svakog birača za kojeg birački odbor utvrdi da su ispunjeni uslovi za glasanje putem pisma, izdvaja se i pakuje: koverat sa ovjerenim glasačkim listićem, poseban koverat sa odštampanim adreskom-potvrdom o elektronskoj identifikaciji, poseban koverat za kontrolni kupon.

Ukoliko se, zbog opravdanih objektivnih okolnosti, propisanih zakonom, na biračkom mjestu vrši vizuelna identifikacija birača, birački odbor, preko povjerenika, biraču dostavlja propisani materijal bez štampanog adreska-potvrde o elektronskoj identifikaciji birača.

4. Po isteku roka propisanog za prijem zahtjeva za glasanje putem pisma i nakon što utvrdi koji birači ispunjavaju uslove za glasanje na taj način, birački odbor određuje četiri povjerenika za glasanje putem pisma iz reda zamjenika članova biračkog odbora. Povjerenici ne mogu biti iz reda iste političke partije, odnosno koalicije, i po pravilu određuju se dva iz reda vladajuće većine i dva iz reda opozicije.

Birački odbor povjerenicima uručuje: prenosnu neprozirnu kutiju za glasanje putem pisma koju birački odbor, nakon provjere da li je ispravna i prazna, pečati; štampani izvod iz biračkog spiska; ovjerene glasačke lističe u službenoj koverci; koverat sa odštampanim potvrdama-odrescima o elektronskoj identifikaciji birača; zbirnu izbornu listu odnosno listu kandidata; posebne koverte za kontrolne kupone; aneks 4 obrasca PG 21; pribor za pečaćenje i pribor za pisanje.

Glasanje putem pisma mogu nadgledati akreditovani posmatrači izbora na biračkom mjestu.

5. Povjerenik vizuelno utvrđuje identitet birača-podnosioca zahtjeva za glasanje putem pisma, zaokružuje njegov redni broj u štampanom izvodu iz biračkog spiska, dodaje biraču glasački listić čiji prijem birač potvrđuje svojeručnim potpisom na izvodu iz biračkog spiska. Birač glasa, a zatim presavija popunjeni glasački listić, tako da se ne vidi kako je glasao, a da, pri tome ostane slobodan kontrolni kupon, koji će od glasačkog listića odvojiti povjerenik i staviti ga u poseban koverat za kontrolne kupone, nakon čega birač presavijeni glasački listić stavlja u prenosnu glasačku kutiju.

Birač koji nije u mogućnosti da lično glasa ima pravo da to učini uz pomoć lica kojeg on sam odredi, a koji je dužan da listić popuni, odnosno glasanje obavi na način na koji mu birač naloži.

Nakon što birač glasa, povjerenici se svojeručno i čitko potpisuju na poleđini odštampanog odresa-potvrde. Potpisane štampane potvrde-odresci stavljuju se u koverat i čuvaju zajedno sa kontrolnim kuponom.

Ukoliko je zbog objektivnih okolnosti, propisanih zakonom, na biračkom mjestu vršena vizuelna identifikacija birača, te za glasanje putem pisma biraču nije dostavljen štampani odrezak-potvrda, povjerenici za glasanje putem pisma se čitko potpisuju na poleđini kontrolnog kupona.

Birač koji glasa putem pisma, kao i poverenici koji provode postupak glasanja putem pisma imaju pravo da daju primjedbe na način glasanja i rad povjerenika koji se upisuju u obrazac PG-21 Aneks 4.

Nakon što sprovedu postupak glasanja putem pisma, povjerenici vraćaju izborni materijal biračkom odboru.

Ukoliko birač koji je podnio zahtjev za glasanje putem pisma odbije da glasa, povjerenici pakuju neupotrijebljeni glasački listić i štampani odrezak-potvrdu u koverat i nakon završetka postupka glasanja putem pisma vraćaju biračkom odboru sa ostalim materijalom.

Podatak da birač koji je podnio zahtjev za glasanje putem pisma nije glasao i razlozi za to unose se u zapisnik o radu povjerenika - obrazac PG 21, Aneks 4.

6. Povjerenici predaju biračkom odboru prenosnu glasačku kutiju sa glasačkim listićima; štampani izvod iz biračkog spiska; Aneks 4 Obrasca PG 21, a koverat sa kontrolnim kuponima i koverat sa odštampanim potvrdama-odrescima za elektronsku identifikaciju birača predaju članu biračkog odbora koji je zadužen za čuvanje kontrolnih kupona i potvrda-odrezaka.

Prenosnu glasačku kutiju birački odbor otvara nakon zatvaranja biračkog mjesta i utvrđuje broj glasačkih listića sadržanih u prenosnoj glasačkoj kutiji na način da ne povrijedi tajnost glasanja.

Nakon što utvrdi da je glasanje putem pisma izvršeno u skladu sa pravilima, birački odbor, glasačke lističe sadržane u prenosnoj glasačkoj kutiji za glasanje putem pisma, miješa sa glasačkim listićima koji su bili sadržani u glasačkoj kutiji na biračkom mjestu, i tek onda pristupa utvrđivanju rezultata glasanja na biračkom mjestu.

7. U slučajevima glasanja putem pisma, u zapisnik o radu biračkog odbora unosi se: broj primljenih zahtjeva za glasanje putem pisma, broj birača kojima je birački odbor omogućio glasanje putem pisma i broj birača koji su glasali putem pisma, kao i postojanje odnosno nepostojanje primjedbi na postupak glasanja.

Ukoliko birački odbor nije omogućio nekom licu da glasa putem pisma, razloge za to dužan je unijeti u zapisnik o radu biračkog odbora.

Zahtjeve za glasanje putem pisma dostavljene biračkom odboru i izvod iz biračkog spiska za glasanje putem pisma, birački odbor stavlja u poseban koverat, na kojem стоји oznaka sadržaja i koji, nakon utvrđivanja rezultata glasanja, pečati i dostavlja opštinskoj izbornoj komisiji, kao sastavni dio izbornog materijala.

8. Stupanjem na snagu ovih pravila, prestaju da važe Pravila o glasanju putem pisma ("Službeni list CG" broj 18/4 od 11.04.2014. godine).
9. Ova pravila stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

ZAHTJEV ZA GLASANJE PUTEM PISMA

Biračkom odboru na biračkom mjestu br. _____
(broj-naziv biračkog mesta)

u opštini _____

Obavještavam vas da uslijed _____

(navesti razloge)

nijesam u mogućnosti da glasam na biračkom mjestu.

Zahtijevam da mi birački odbor omogući glasanje putem pisma, na adresu _____

(navesti adresu)

Ovlašćujem _____ iz _____
(ime i prezime) (naziv opštine)

JMBG ili br.lične karte _____ da, u moje ime, biračkom odboru može predati zahtjev za glasanje putem pisma.

PODNOŠILAC ZAHTJEVA

(ime i prezime)

JMBG _____

Br. l.k _____

(svojeručni potpis)